

LAKIALOITE 45/2009 vp

Laki Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tämä on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle laiksi Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 74/2009 vp).

Aloitteessa esitetään, että Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen kotipaikan tulee

olla Helsingissä. Hallituksen lakiesityksestä poistettaisiin virkojen siirtymistä työssäkäyntialueelta toiselle koskeva säännös virkojen pysyessä jatkossakin Helsingissä.

PERUSTELUT

Hallitus on esittänyt, että Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus sijoitettaisiin Kuopioon. Alueellistamishdotus on huonosti perusteltu. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen tehtävät ja toimivalta vastaavat olennaisilta osiltaan jo olemassa olevien toimielimien tehtäviä ja toimivaltaa, joista suurin osa kuuluu nykyiselle Lääkelaitokselle. Mahdollinen Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen perustaminen onkin lähinnä Lääkelaitoksen sekä Lääkehoidon kehittämiskeskus Rohdon alueellistamista ja uudelleen nimeämistä. Tämä ilmenee muun muassa siitä, että siirtymishalukkuuskysely on tehty vain Lääkelaitoksen ja Rohdon henkilökunnalle. Vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa toimintojen siirtäminen Helsingistä ei ole tarkoituksenmukaista.

Alueellistamislain tavoitteena on sijoittamis- päätösten tekeminen niin, että ne turvaavat val-

tion tehtävien tuloksellisen hoitamisen, edistävät maan tasapainoista alueellista kehitystä, tukevat työllisyyttä maan eri osissa, turvaavat työvoiman saantia valtion tehtäviin sekä perustuvat kaikkia hallinnonaloja koskevaan yhtenäiseen käytäntöön ja kansanvaltaiseen päätöksentekoon. Tärkein näistä tavoitteista on lääkevalvonnan ja lääkehuollon turvaaminen, mitä hallituksen esitys ei palvele. Alueellistamislain mukaiset kokonaistavoitteet saavutetaan paremmin, mikäli Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus sijaitsee Helsingissä.

Alueellistamisasetuksen mukaan yksikköjen ja toimintojen sijoittamisessa on otettava huomioon olemassa olevat ja kehittyvät osaamis- ja toimintakeskittymät. Hallituksen esityksen yksi keskeinen ongelma on juuri toimintojen siirtyminen pitkän välimatkan päähän asiakkaistaan ja yhteistyökumppaneistaan. Keskeiset yhteistyö-

kumppanit, kuten ministeriöt, muut keskusvirastot ja lääkealan järjestöt, toimivat pääkaupunkiseudulla, ja lähes kaikki Suomen lääkeyritykset sijaitsevat Etelä-Suomessa. Kulkuyhteyksien sujuvuus on myös ensiarvoisen tärkeää ottaen huomioon, että lääkevalvonta on erittäin kansainvälinen ala. Kulkuyhteyksien pidentyminen ja kallistuminen vaikeuttaisivat väistämättä keskuksen toimintaa ja sen yhteydenpitoa asiakkaisiin.

Nykyinen pätevä ja kokenut henkilökunta on tärkeä voimavara Lääkelaitokselle ja muille hallituksen esityksen vaikutuspiirissä oleville toimijoille. Kyseinen henkilökunta on pitkään toiminut ansiokkaasti valtion palveluksessa. Heidänkin näkemyksillään tulisi olla painoarvoa sijoittamispäätöstä tehtäessä. Toiminnan alueellistaminen merkitsisi käytännössä, että suurin osa tästä henkilökunnasta jouduttaisiin vaihtamaan. Näin ollen menetettäisiin merkittävä määrä osaamista, kokemusta ja yhteistyöverkostoja, joiden uudelleen rakentaminen veisi paljon aikaa kansakunnan kannalta tärkeän toiminnan tehokkuuden kärsiessä.

Myös selvityshenkilö professori Jussi Huttunen on 31.5.2008 todennut raportissaan, että "Lääkelaitos on hoitanut erittäin hyvin kansallisiin lääkepoliittisiin tavoitteisiin liittyvät lääkkeiden saatavuutta ja lääketurvallisuutta koskevat tehtävänsä. Laitos on myös huolehtinut esimerkillisellä tavalla Euroopan unionin lääkehallintoon liittyvistä tehtävistä". Raportissa todetaan edelleen, että "Lääkelaitosta tulisi vahvistaa valvontaan ja lupahallintoon liittyvissä tehtä-

vissä". Julkisuudessa professori Huttunen on lisäksi todennut, että ei pidä Lääkelaitoksen alueellistamista tarkoituksenmukaisena. Hallituksen alueellistamishdotus ei vahvista vaan päinvastoin heikentää lääkevalvontaa ja lupahallintoa sekä vaikeuttaa EU-tehtävien hoitoa.

Lääkelaitos ja Lääkehoidon kehittämiskeskus Rohto muodostavat nykyisellään hyvin toimivan kokonaisuuden, jolla on Helsingissä modernit samassa kiinteistössä sijaitsevat tilat, joista on solmittu pitkäaikainen vuokrasopimus. Uusien tilojen rakentaminen uuteen sijoituspaikkaan aiheuttaisi lisää tarpeettomia kustannuksia, jotka voitaisiin välttää pitämällä toiminnot Helsingissä.

Lisäksi alueellistamishdotuksen taloudellisia vaikutuksia on selvitetty puutteellisesti. Lakiesityksen suullisella lausuntokierroksella suuri enemmistö lausujista kritisoi hankkeen tarpeetonta kiireellisyyttä sekä puuttuvia talouslaskelmia.

Hallituksen esityksessä mainitaan tavoitteina muun muassa entistä sujuvampi asiakaspalvelu ja toiminnallisen tehokkuuden parantaminen. Alueellistamisen tuomaa konkreettista hyötyä ei tässä tapauksessa ole pystytty osoittamaan. Yllä mainitut lähtökohdat huomioon ottaen nämä tavoitteet saavutetaankin huomattavasti paremmin, mikäli Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus sijaitsee Helsingissä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	11 §
<i>Toimiala ja kotipaikka</i>	<i>Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset</i>
(1 mom. kuten HE) Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuk- sen kotipaikka on Helsinki.	(1 mom. kuten HE) Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvolli- suudet sekä euromääräisen palkkansa. Jos viran tehtävät muuttuvat olennaisesti ja sen tilalle pe- rustetaan uusi virka, voidaan uusi virka täyttää ilman haettavaksi julistamista.
2—10 § (Kuten HE)	(3 mom. kuten HE)

Helsingissä 26 päivänä toukokuuta 2009

Jacob Söderman /sd
Jaakko Laakso /vas
Eero Heinäluoma /sd
Kari Uotila /vas
Rakel Hiltunen /sd

Merja Kuusisto /sd
Matti Saarinen /sd
Päivi Lipponen /sd
Maarit Feldt-Ranta /sd
Paavo Arhinmäki /vas